

Adviesnota aan de raad

Raadsvergadering: 7 november
2019

Agendanummer:

Team: SD

Zaaknr: 75291-2019

Onderwerp: Armoedebeleid Gemeente Gemert-Bakel 2019-2022

Aan de raad

Inleiding

In het door de gemeenteraad in december 2018 vastgesteld beleidskader Sociaal Domein is een nieuw armoedebeleid aangekondigd, niet omdat het geldende beleid enkel betrekking had op de periode 2015 tot en met 2018, maar ook omdat het beleid op een aantal onderdelen aan herziening toe was. Armoedebeleid is lokaal beleid, dat dicht bij onze inwoners uitgevoerd dient te worden. Daarnaast vindt een nieuw armoedebeleid ook zijn legitimatie in het coalitieprogramma 2018-2022. In het verlengde van het nieuwe armoedebeleid ligt er ook een nieuw beleidsplan schuldhulpverlening, zowel regionaal als lokaal. Deze beleidsplannen zullen tegelijk met dit beleidsplan armoede aan de raad worden aangeboden.

Beslispunten

1. Het Armoedebeleid Gemeente Gemert-Bakel 2019-2022 vaststellen.

Dit onderwerp komt aan de orde in:

Commissie Sociaal Domein, Sport en Onderwijs d.d. 24 oktober 2019

Dit onderwerp is aan de orde geweest in: Collegevergadering dd. 8 oktober 2019

Samenhang met eerdere besluiten en/of beleidsprogramma / raadsprogramma

- Beleidskader Sociaal Domein 2019-2022
- Armoedebeleid 2015-2018

Beoogd effect

- Door het vaststellen van een nieuw armoedebeleid als ook een daaraan verbonden schuldenbeleid behouden we een sluitende aanpak.
- Met het vaststellen van het armoedebeleid worden 10 nieuwe ambities gerealiseerd zoals benoemd in hoofdstuk 5 van het armoedebeleid en sluiten we aan bij de ambities zoals benoemd in het coalitieakkoord.
- De uitvoering rondom armoede en schulden wordt integraal en sluitend geregeld.
- Met het nieuwe armoedebeleid realiseren we een financieel vangnet voor inwoners met een laag inkomen, een klantvriendelijke en eenduidige benadering van kwetsbare groepen, met ruimte voor maatwerk.

Duurzaamheid

nvt

Argumenten

- 1.1. *Als gemeente hebben we de verantwoordelijkheid hebben om alle inwoners – en vooral kinderen – te laten meedoen.*

De gemeente heeft een regiefunctie bij de aanpak van armoede. De gemeente staat immers het dichtst bij mensen, heeft zicht op de lokale situatie en is bekend met de sociale kaart.

- 1.2. *Het huidige armoedebeleid betrof de beleidsperiode 2015-2018 en vernieuwing van het armoedebeleid nodig is om beter aan te sluiten bij de ambities zoals geformuleerd in het coalitieakkoord.*

De eerste reden voor een nieuw armoedebeleid is dat het oude beleid in 2018 is afgelopen. Een belangrijkere reden is dat het huidige beleid op een aantal onderdelen aan herziening toe was om de ambities uit het coalitieakkoord, te realiseren, te weten:

- Intensivering en herijking van preventie activiteiten en vroegtijdige signalering van armoede en schulden,
- Klijnsma gelden structureel in de begroting opnemen voor armoedebestrijding
- Bij armoedebestrijding de focus leggen op kinderen en signaleren van verborgen armoede.

In het nieuwe armoedebeleid zijn (in combinatie met het lokaal schuldenbeleid) deze ambities van het coalitieakkoord vertaald in 10 speerpunten:

- 1. Realiseren financiële dekking voor voortgang activiteiten Stichting Leergeld na 2020;**
Draagt bij aan armoedebestrijding onder kinderen.
- 2. Realiseren financiële dekking Pas Vooruit;**
Draagt bij aan het voldoende beschikbaar houden van dit instrument voor inwoners die onvoldoende leefgeld hebben, tijdige signalering van armoede en schulden, bevorderen van zelfredzaamheid, stabilisatie van de financiële situatie en preventie van schulden;
- 3. Signaleren en aanpakken van verborgen Armoede (ouderen en agrariërs);**
Met de pilot gericht op agrariërs werken we aan preventie van armoede- en schuldenproblematiek bij agrariërs (bv. nertsenfokkers) die moeten stoppen en niet in aanmerking komen voor ondersteuning van het ZLTO. Tevens doen we kennis op over de problematieken en succesvolle interventies.
Met de aanpak voor ouderen brengen we de problematiek rondom stille armoede van ouderen in beeld. Voor de doelgroep ouderen met beperkt inkomen en hoge woon/zorglasten maken we beter zichtbaar welke voorzieningen er beschikbaar zijn. Tevens bieden we ondersteuning om deze voorzieningen in te zetten. Waar nodig wordt aanvullend beleid opgesteld.
- 4. Extra inzet op laaggeletterden onder NT1-ers;**
Door de start van een taalcafé in de avonduren, worden meer mensen met een taalvraag bereikt en (digi)taalvaardig gemaakt. Werken aan laaggeletterdheid draagt bij aan preventie van schulden en armoede. Er is een sterke samenhang tussen beiden.
- 5. Invoeren gezins-en werktoeslag;**

Door gerichte aanpassingen in de Individuele Inkomenstoeslag zorgen we dat gezinnen en alleenstaande met kinderen eerder extra financiële ruimte krijgen (gezinstoeslag). Hiermee dragen we bij aan armoedebestrijding onder kinderen. De werktoeslag voorkomt een armoedeval bij het aanvaarden van werk en draagt bij aan uitstroom uit de bijstand.

6. Invoeren en door ontwikkelen inkomensverklaring;

Door de inkomensverklaring verminderen we de administratieve lasten van mensen in armoede en maken we de voorzieningen beter toegankelijk.

7. Harmoniseren en dereguleren beleidsregels bijzondere bijstand;

Hiermee zorgen we voor modernisering en vereenvoudiging van de beleidsregels. Daarmee sluiten we beter aan bij het totale beleid voor minima en schulden, is het voor inwoners en intermediairs helder en inzichtelijk wat de mogelijkheden zijn en wordt maatwerk meer mogelijk.

8. Monitoren aanpak en resultaten beleid armoede en schulden;

Hiermee komt betere sturingsinformatie beschikbaar voor beleid armoede en schulden beschikbaar en kunnen we op grond daarvan gerichte interventies in beleid doen.

9. Communicatieplan armoede, schulden en laaggeletterdheid.

Dit draagt bij aan een beter bereik van inwoners in armoede en taboedoorbreking, waarmee we verborgen armoede bestrijden en vroegmelding willen stimuleren (preventie)

10. Training gesprekstechnieken WMO-consulenten/opvoedondersteuners en dorpsondersteuners.

Door deze scholing komen financiële problemen bij inwoners eerder in beeld wat bijdraagt aan preventie en vroegsignalering.

1.3. Het is een van de ‘global goals’ waar wij als gemeente Gemert-Bakel aan mee werken

In 2015 heeft de VN 17 ambitieuze doelen voor duurzame ontwikkeling vastgesteld. Deze Global Goals for Sustainable Development werden unaniem geadopteerd door alle lidstaten en vormen voor de periode tot 2030 een belangrijke gezamenlijke agenda. Op 25 september heeft het college van B&W publiekelijk bekend gemaakt dat de gemeente actief meewerkt aan de global goals.

Global Goal 1 gaat over het halveren van het aantal mensen dat onder de armoedegrens leeft, het zorgen voor gelijke toegang tot basisvoorzieningen en gelijke economische rechten en het vergroten van weerbaarheid van mensen in kwetsbare situaties.

1.4. Het nieuwe beleid tot stand is gekomen in nauwe samenwerking met de partners van de gemeente Gemert-Bakel.

Het nieuwe armoede- en schuldenbeleid is tot stand gekomen in samenwerking met de partners betrokken in de uitvoering van armoede- en schulden.

Kantttekeningen

nvt

Vervallen “oude” regelgeving

nvt

Financiën

Voor de uitvoering van het armoedebeleid 2019-2022 zijn op dit moment onvoldoende middelen in de begroting opgenomen.

Daarom is in de u aangeboden begroting 2020 daarvoor een extra bedrag opgenomen. Voor het jaar 2020 is dat een bedrag van € 24.258 en voor de jaren 2021 en verder een structureel bedrag van € 79.758.

Voor 2019 wordt een overschot verwacht van € 19.921. Dit zal vrijvallen in de jaarrekening 2019.

Communicatie

Na vaststelling en bekendmaking van deze beleidsstukken wordt een artikel over armoede en schuldhelpverlening geplaatst in het Gemerts Nieuwsblad.

Uitvoering

Na vaststelling door de raad worden de 10 speerpunten uitgevoerd door het Sociaal Domein en wordt de raad via het uitvoeringsprogramma Sociaal Domein geïnformeerd over de voortgang.

Bijlagen

1. Armoedebeleid Gemeente Gemert-Bakel 2019-2022 incl. bijlagen
2. Raadsbesluit
3. Advies Cliëntenraad
4. Advies Adviesgroep Sociaal Domein

Ter inzage gelegde stukken

nvt

Gemert, 8 oktober 2019

het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de burgemeester,

A.J.L.G. van Oudheusden

ing. M.S. van Veen